

Min bok om EDS

EDS Ehlers-Danlos syndrom
Riksförbund Sverige

Min bok om EDS, kapitel 6
Reviderat 2008

© EDS Riksförbund, 2011 - 2015

Texten skyddas enligt lag om upphovsrätt och tillhandahålls med licensen Creative Commons BY NC ND med undantaget att texten inte får publiceras på Internet. Licensvillkor återfinns på <http://creativecommons.org/>.

Bilderna skyddas enligt lag om upphovsrätt och tillhör EDS Riksförbund om inte annat anges.

Kapitelförfattare:
EDS Riksförbund

Kapitel 6

Reumatologiska aspekter

Inledning

Leder kan gå ur led av ett litet trauma, och detta kan vara mer eller mindre smärtsamt. Fingrar, armbågar, axlar, höfter och knäskålar är mest utsatta. Hos en del patienter går höfterna ur led och vrickningar kan ske efter minimal påverkan, kanske när man vänder sig i sängen. Det är ofta lätt att få tillbaka ledkulan i rätt läge, något som dessa personer snabbt lär sig själva. Överrörligheten kan minska när man blir äldre och öka under graviditet, troligen p.g.a. hormonpåverkan.

Upprepade, små påfrestningar på instabila leder kan orsaka en ökad ansamling av ledvätska. I vanliga fall finns en liten mängd ledvätska som smörjer lederna. När denna ökar, antagligen som en skyddsmekanism, leder det till att leden blir öm och svullen.

Ryggradsförändringar kan innebära krökning av bröstländryggraden (skolios). Detta är vanligare hos vuxna individer vilket kan betyda att det inte endast beror på ärftliga faktorer, utan även kan betingas av mekaniska påfrestningar beroende på den upprätta kroppsställningen. Bröstkorgen kan också vara asymmetrisk och bröstbenet intryckt. Fotproblem kan också förekomma (se det ortopediska avsnittet).

Många klagar över symptom som värk i händer och handleder. Det verkar som att de dagliga, upprepade rörelserna bidrar till svårighetsgraden av dessa symptom. En handledsskena (ortos) kan minska påfrestningen på handleden. Fingerskenor kan behövas ibland för att kunna äta eller för att lyfta tunga föremål med fingrarna trots att de kan vara besvärliga och begränsar rörelsefriheten.

En del individer utvecklar kärlfenomen som Raynaud's sjukdom, en kramp i fingrarnas blodkärl som kan ge upphov till vita, blå och röda fingrar. Dålig köldtålighet är troligen en lättare variant av detta och är särskilt vanligt hos barn då händer och fingrar får uttalade färgförändringar vid kyla.

När överrörliga leder åldras, kan "ledförslitningar" (för tidigt ledåldrande) utvecklas. Detta är vanligast i händer, knän, fotleder och axlar, oftast efter 40-årsåldern. Upprepat mekaniskt våld på dessa ledstrukturer med förändrad uppbyggnad kan vara orsaken.

Referenser:

EDS Riksförbund, Min bok om EDS. Ehlers-Danlos syndrom. Kringel-Offset, Södertälje, pp. 24, 2004.